

Schubertíada

30a edició

Estimaràs la música

Fleurs promises, fleurs tenues dans tes bras,
Fleurs sorties des parenthèses d'un pas,
Qui t'apportait ces fleurs l'hiver
Saupoudrées du sable des mers?

Flors promeses, flors tingudes als teus braços,
flors sortides dels parèntesis d'un no,
qui et portava aquests flors a l'hivern
esquitxades per la sorra dels mars?

Fleurs

Francis Poulenc | Louise Lévêque de Vilmorin

Diumenge 21 d'agost de 2022

Julie Fuchs, soprano

Daniel Heide, piano

Quartet Atenea

Matthias Goerne, baríton

Alexander Schmalcz, piano

Commemoració de la 30a edició
de la Schubertíada

Homenatge al Dr. Jordi Roch

B

CO

B Sabadell
Fundació

Cultura i talent

www.fundaciobancsabadell.com

Fantàstic!

Alba Espargaró

Presidenta de l'Associació Franz Schubert

De Brigitte Fassbaender al Quartet Casals, acompanyats per la saviesa de Wolfram Rieger. Joves gairebé debutants que s'han quedat com amics incontestables, fidels. I tota aquesta espècie de somni de moltes nits d'estiu al llarg de trenta anys, és fruit de l'amor a la música, la capacitat d'entusiasme i el *savoir faire* d'algú que tots coneixem, admirem i estimem: el Dr. Jordi Roch.

Jordi Roch representa per a mi, ara i sempre, el sentit més positiu i lúdic de la paraula que més li he sentit: fantàstic! En llargues sobretaules amb altres membres del que ara és l'Associació Franz Schubert —però abans va ser tan sols una colla d'amics insensats—, desgranava i escoltava propostes, el posat seriós, l'escolta activa, fins que de cop, deia “Sí, i tant. Fantàstic!”

I així, com no podria ser d'altra manera, la Schubertíada de Vilabertran ha estat un projecte fantàstic. Fantàstic, perquè ha anat agafant la seva pròpia embranzida, ha anat prenent una fantàstica vida plena no només de música, sinó d'amics, de coneguts d'any rere any, de mirades còmplices durant un concert, d'expectatives sobre alguna jove veu, que sempre s'han complert. De silencis meravellosos...

En més de vint anys que en soc habitual, no puc recordar un sol concert que no portés la seva pròpia dosi de satisfacció, de sorpresa deliciosa, de goig. Quan en Jordi Roch deia “ja veuràs quina veu, ja veuràs quin piano, ja veureu quin quartet... fantàstic!” la qualitat i el gaudi estaven assegurats. I afortunadament, ho deia ben sovint!

La seva habilitat d'estar amatent a l'aparició de noves veus —recordeu-ne els casos sonats que no cal ni citar—, la seva capacitat per apropar-se als artistes des de la seva vessant més humana, el seu *savoir faire* i generositat, han dotat aquest festival d'un entorn d'artistes que no són tan sols músics que fan un concert, són persones que gaudeixen de l'entorn, que ens reserven lloc a les seves agendes, que se senten feliços de ser a Vilabertran una o més nits d'estiu. Hem tingut vetllades de tanta calor que patíem pels artistes... fins que un ens va contestar que cantar és un acte físic i que volia tornar sempre que pogués!

De ben segur que la preciosa Canònica de Santa Maria de Vilabertran ha estat un gran actiu del festival. Un entorn que ha millorat molt al llarg dels anys, la Generalitat n'ha restaurat espais, n'hem millorat la il·luminació, hem posat coixins als seients... i sortir a la plaça o al claustre en acabar el concert és un altre dels petits grans plaers de la Schubertiada.

I en aquests darrers anys s'han incorporat nous escenaris a Vilabertran: la monumental església gòtica de Santa Maria de Castelló d'Empúries, amb el seu magnífic orgue, i l'Espai Misteri · Deu d'Aigua Vilajuïga, que enguany acull per segon any consecutiu tres concerts matinals per gaudir de la música en la màgia de la llum d'aquest espai.

Cap festival és gran, però, si no compta amb un gran actiu que el faci sentir orgullós: el seu públic. I la Schubertiada té l'honor de tenir un públic no tan sols fidel, sinó entusiasta, que s'asseu en un silenci místic mentre li regalima la suor esquena avall, que guarda els ventalls per no molestar els músics, que manté un silenci respectuós quan els músics acaben, un públic que et fa sentir un pam per sobre terra. I aquesta és una actitud que s'encomana: públics nous que venen per primera vegada ho comenten meravellats i se'n fan ressò les crítiques musicals. Tenim un luxe de públic fantàstic que els artistes aplaudeixen.

Deixeu que us parli, també, d'un dels nostres projectes més estimats: Lied the Future, un programa de suport als joves talents europeus en l'àmbit de la cançó poètica i la música de cambra. L'Associació Franz Schubert reforça així el seu vessant pedagògic que s'inicià el 1994 amb el Curs Internacional de Lied, es complementà el 2018 amb l'Acadèmia de la Schubertiada i es desenvolupa ara plenament. Lied the Future aprofita la projecció del festival de Vilabertran per ajudar els joves artistes a entrar en el circuit nacional i internacional.

Al llarg del temps, a més, s'ha consolidat la Schubertíada de Barcelona, amb la presentació de fantàstiques veus joves de provat talent, que sovint ja estan triomfant a l'escena internacional.

Hi ha una Schubertíada a Valdegovía/Caubea, al País Basc, un projecte que va néixer aquí mateix fa cinc anys, pel desig d'un altre entusiasta, que n'era aleshores l'alcalde i volia de totes, totes, quelcom semblant per al seu territori. I no acceptava un no per resposta. Ja fa cinc anys i també allà la Schubertíada ha esdevingut una cita inexcusable per a tots els amants de la música, les nits de juliol.

I enguany, a Cantàbria, en uns meravellosos entorns i amb uns músics extraordinaris, hem iniciat una nova aventura que ens omple de satisfacció. Una Schubertíada de tres dies, amb cinc concerts d'altíssima qualitat.

Això vol dir, certament, que comptem amb un fantàstic equip de professionals que, darrere l'escenari, són els artífexs de tota l'estructura del festival. De la direcció als joves assistents de sala, de l'equip de comunicació a la producció, tots ells magnífics professionals, amb grans capacitats socials que porten endavant aquest petit miracle cada mes d'agost, a Vilabertran, i la resta de l'any a les altres Schubertíades que van sorgint.

De la mà de Jordi Roch, la Schubertíada de Vilabertran és nogensmenys un espai de contacte social, de records compartits: sopars de truita de farina i pa amb tomàquet a Ca la Cal·la, fa tants anys. I copes de cava al claustre i, més tard, tranquils sopars al jardí, que desgranen converses al ritme plàcid i una mica esflagarsat que propicia la música gaudida, amb una copa de vi fred als dits.

Permeteu-me, doncs, retornar als orígens. Permeteu-me tornar al savi visionari que es va agafar a la seva idea, que sabia que era bella i bona a la manera dels clàssics, i hi va creure d'una manera fantàstica, sense cedir ni un bri en el seu entusiasme, involucrant tothom que se li creuava pel camí, tal dia farà trenta anys i fins avui.

Fantàstica vida a la Schubertíada! Cent anys d'agraïment a l'artífex fantàstic de tot plegat! Gràcies, Jordi Roch!

Schubertiada
Vilabertran

Julie Fuchs, soprano

Daniel Heide, piano

Mélodies de Fauré i Poulenc

Quartet Atenea

Antoni Ros Marbà | Quartet tardoral

Matthias Goerne, baríton

Alexander Schmalcz, piano

Franz Schubert | Die schöne Müllerin

Diumenge 21 d'agost,
18:30 h

Canònica de Santa
Maria de Vilabertran

Julie Fuchs, soprano

Daniel Heide, piano

8' **GABRIEL FAURÉ** (1845 — 1924)

Le papillon et la fleur, op. 1/1 (1868)

Les roses d'Ispahan, op. 39/4 (1884)

Au bord de l'eau, op. 8/1 (1875)

FRANCIS POULENC (1899 — 1963)

15' **Fiançailles pour rire**, FP. 101 (1939)

La Dame d'André

Dans l'herbe

Il vole

Mon cadavre est doux comme un gant

Violon

Flours

Quartet Atenea

ANTONI ROS MARBÀ (1937)

20' **Quartet tardoral** (2022)

Allegro moderato - Moderato assai - Molto allegro -

Molto moderato

Estrena mundial, dedicat a Jordi Roch

—— PAUSA ——

www.schubertiada.cat

Matthias Goerne, baríton
Alexander Schmalcz, piano

FRANZ SCHUBERT (1797 — 1828)

63' **Die schöne Müllerin, D. 795** (1823)

Wandern
Wohin
Halt!
Danksagung an den Bach
Am Feierabend
Der Neugierige
Ungeduld
Morgengruß
Des Müllers Blumen
Tränenregen
Mein!
Pause
Mit dem grünen Lautenbande
Der Jäger
Eifersucht und Stolz
Die liebe Farbe
Die böse Farbe
Trockne Blumen
Der Müller und der Bach
Des Baches Wiegenlied

Julie Fuchs, soprano

Un "animal d'escena" (*Musik & Theater*) amb "un timbre voluptuós i coloratura virtuosística" (*Diapason*), la soprano francesa Julie Fuchs s'ha fet un nom com una de les cantants d'òpera més interessants de la seva generació, enlluernant el públic de tots els teatres d'òpera del món. Guanyadora de tres Victoires de la Musique, i Chevalier de l'ordre des Arts et des Lettres, el seu repertori va des del Barroc fins a la música contemporània, amb especial atenció a Mozart i les heroïnes del Bel Canto. La temporada 2022/23, Julie farà el seu debut com a Giulietta (*I Capuleti e i Montecchi*) a l'Òpera de París, com a Cleopatra (*Giulio Cesare*) a De Nationale Opera d'Amsterdam i com a Juliette (*Roméo et Juliette*) a l'Opernhaus de Zuric, on també interpretarà Norina (*Don Pasquale*). A més, cantarà Poppea (*L'incoronazione di Poppea*) al Gran Teatre del Liceu i en concert a tota Europa. El seu següent àlbum es publicarà a la tardor del 2022.

Debuta a la Schubertiada.

Daniel Heide, piano

És un dels pianistes acompanyants i de cambra més sol·licitats de la seva generació, que ofereix concerts per tota Europa i Àsia des de la seva graduació a la Hochschule für Musik “Franz Liszt” de Weimar. Entre els seus cantants habituals hi ha Andrè Schuen, Christoph Prégardien o Roman Trekel; ha tocat també amb Marie Seidler, Hanno Müller-Brachmann, Luca Pisaroni, Ruth Ziesak, Katharina Konradi i Konstantin Krimmel. En el terreny de la música de cambra ha fet concerts amb solistes com Tabea Zimmermann, Antje Weithaas, Wolfgang Emanuel Schmidt, Jens Peter Maintz, Friedemann Eichhorn, Barbara Buntrock, Julian Steckel o Konstanze von Gutzeit. El seu CD “Poèmes” amb la mezzosoprano Stella Doufexis, amb cançons de Claude Debussy, va rebre el Premi de la Crítica Discogràfica Alemanya 2013 i el CD amb Andrè Schuen, amb *lieder* de Robert Schumann, Hugo Wolf i Frank Martin, el premi ECHO Klassik 2016 com a jove artista de l’any.

Aquest és el dotzè concert de Daniel Heide a la Schubertiada; hi va debutar l’any 2018.

Quartet Atenea

Cil Sisquella i Jaume Angelès, violins
Bernat Santacana, viola
Iago Domínguez, violoncel

Format el 2019, el Quartet Atenea va néixer amb l'objectiu d'explorar i donar vida al vast i fantàstic món del repertori per a quartet de corda. Ha rebut formació principalment de membres del Quartet Casals i també de músics com Heinz Holliger, Heime Müller i Donald Weilerstein. Actualment, el quartet continua el seu desenvolupament musical a la Hochschule für Musik de Basilea. L'octubre de 2020 van inaugurar el 16è Festival de Musique de Wissembourg (França); a l'estiu de 2021 el quartet va actuar a l'Auditorium Lo Squero de Venècia i va participar en el DeltaChamber Music Festival de les Terres de l'Ebre i en el Pòdium Matadepera. També ha actuat en auditoris com la Fundación Juan March, a Madrid, o al Teatre Calderón de Valladolid.

Debuta a la Schubertiada.

Matthias Goerne, baríton

Matthias Goerne és convidat regularment als festivals i auditoris més importants del món, com el Wigmore Hall de Londres o el Carnegie Hall de Nova York. En la seva important carrera com a intèrpret de *lied* l'han acompanyat pianistes com Pierre-Laurent Aimard, Leif Ove Andsnes, Alfred Brendel, Christoph Eschenbach, Elisabeth Leonskaja o Alexander Schmalcz. Des que va debutar com a cantant d'òpera al Festival de Salzburg el 1997 com a Papageno (*Die Zauberflöte*), ha estat convidat per actuar a la ROH de Londres, el Teatro Real de Madrid, la Semperoper de Dresden, la Metropolitan Opera House de Nova York o el Gran Teatre del Liceu de Barcelona. Ha interpretat, entre d'altres, els papers wagnerians de Wolfram (*Tannhäuser*) i Kurwenal (*Tristan und Isolde*) i els protagonistes de *Lear* d'Aribert Reimann o *Wozzeck* d'Alban Berg.

Aquest és el 36è concert de Matthias Goerne a la Schubertiada; hi va debutar l'any 1994.

Alexander Schmalcz, piano

Alexander Schmalcz va rebre les seves primeres classes de piano com a corista al Dresden Kreuzchor; va estudiar als Conservatoris de Dresden i Utrecht i a l'Escola Guildhall de Música i Drama de Londres. Ha guanyat nombrosos premis, incloent-hi el concurs Nederlands Impressariat l'any 1995 (juntament amb el seu trio de piano) i el Premi Gerald Moore i el Premi d'acompanyant Megan Foster el 1996. Actua regularment a les sales de concert més importants com ara el Wigmore Hall de Londres, la Schubertiade Schwarzenberg, el Concertgebouw d'Amsterdam, la Royal Opera House de Londres o el Kennedy Center de Washington DC. Treballa regularment amb cantants com Matthias Goerne, Peter Schreier, Grace Bumbry, Konrad Jarnot o Stephan Loges. Els seus companys de música de cambra inclouen el Petersen Quartet i el violoncellista Claus Reichardt. És professor a la Hochschule "Robert Schumann" de Düsseldorf des de 1999.

Aquest és el divuitè concert d'Alexander Schmalcz a la Schubertiada; hi va debutar l'any 2008.

L'adjectiu *especial* sol fer-se servir amb lleugeresa, però pensem que no exagerem si diem que el concert d'avui és especial. Ens apleguem per celebrar la 30a edició de la Schubertiada i, sobretot, per homenatjar qui n'ha estat l'ànima des del primer dia, el Dr. Jordi Roch. I ho farem amb un programa pensat per a ell, amb el desig que ell, i tots, gaudim d'un vespre tan especial com inoblidable.

El perfum (francès) d'una nit d'estiu

Antoni Colomer

Crític i divulgador musical

El mes de novembre de 1936, Louise de Vilmorin escrivia una carta a **Francis Poulenc** en la que deia: “Ets tu, Francis, ets tu el primer qui ha tingut la idea d’encarregar-me poemes per posar-hi música. Ets tu, per tant, Francis, qui ha decidit que jo era poeta!”.

L’escriptora Louise Levêcque de Vilmorin, coneguda amb el sobrenom de Madame de Vilmorin des que es va fer popular

la seva novel·la *Madame de...*, va néixer al *château* familiar de Verrières-le-Buisson, al sud de París, any 1904. El seu origen benestant i la seva àmplia formació intel·lectual, a través dels més granats instructors i institutius privades, va donar pas, posteriorment, a una vida mundana de connotacions novel·lesques. Figura popular en els entorns més selectes, tant intel·lectuals com econòmics, del París dels anys 20, va mantenir relacions apassionades amb Antoine de Saint-Exupéry i André Malraux, però es va acabar casant amb un cònsol americà i posteriorment amb un comte, Paul Pálffy ab Erdöd. Un període, aquest darrer, que l'escriptora va qualificar d'"el més feliç de la meua vida" i durant el qual els seus *affaires* amorosos amb destacats membres de l'aristocràcia europea van ser tant coneguts com comentats.

Entre els 40 i 50 escriu les seves obres més importants, tant en vers com en prosa, i coneix dues figures claus en la seva evolució artística que, a més, van esdevenir fidels amics: Coco Chanel (de qui va escriure la primera biografia) i Francis Poulenc. Hom no pot evitar pensar que Francis Poulenc i Louise de Vilmorin estaven inevitablement destinats a trobar-se perquè en certa manera, i en un determinat vessant, eren ànimes bessones. Poulenc, en aquell moment la figura més refulgent del panorama musical francès i un mestre indiscutible en l'art de la cançó, sempre havia buscat inspiració tant en poetes consagrats, com Marc Jacobs, Guillaume Apollinaire o Paul Éluard, com relativament desconeguts. En el cas de Vilmorin, el compositor afirmà que descobria en els seus poemes "una mena d'impertinència sensible, de llibertinatge, de golafreria, que perllongava allò que jo havia expressat, molt jove, a *Les Biches* amb Marie Laurencin".

Poulenc va posar música fins a tretze poemes de Louise de Vilmorin, sis dels quals va agrupar en la col·lecció titulada *Fiançailles pour rire*, **FP 101**, composta l'any 1939, però que no es va estrenar fins a 1942. Una col·lecció que manté el títol de l'obra de Vilmorin i, en la qual, com comentà el baríton Pierre Bernac, màxim especialista en l'univers de la *mélodie* de Poulenc, "no hi ha vincle poètic o musical de cap mena entre les sis cançons. Sembla, però, que cadascuna conté alguna pista sobre el tema de l'amor. Un tipus d'amor que varia, des d'una adoració escandalosa a l'amor perdut. La possible excepció es troba en el quart poema, *Mon cadaure est doux comme un gant*." Efectivament, si en les quatre primeres cançons la lleugeresa s'alterna amb certa seriositat, a partir d'aquesta quarta peça que esmenta Bernac, *Fiançailles pour rire* assoleix una insòlita gravetat que atorga una entitat indiscutible a una obra mereixedora de major difusió.

Si Poulenc va ser el creador de *mélodie* més important del seu temps, **Gabriel Fauré** es disputà aquesta posició, durant les darreres dècades del segle XIX, amb Henry Duparc, tot i la curta producció d'aquest darrer i l'amplíssima del primer. Les tres melodies de Fauré que interpretarà la soprano Julie Fuchs aquest vespre, representatives de la torrencial inventiva melòdica de l'autor, van de la lleugeresa entre picant i innocent de *Le papillon et la fleur* fins al romanticisme extàtic d'*Au bord de l'eau*. Entre elles, la sensualitat de *Les roses d'Isphahan* omplirà de perfums exòtics i meravellosos la Canònica aquesta nit tan especial i, de ben segur, carregada d'emocions.

Sobre Quartet tardoral

Antoni Ros Marbà

Compositor

Durant dècades, la idea d'escriure un quartet de corda ha estat present en la meua voluntat de portar a terme aquest difícil repte. Però tenint en compte que l'estructura d'un quartet de corda, de manera genèrica, és el paradigma més simfònic de la música de cambra i que la història ens ha deixat un llegat que podem qualificar de la pròpia essència de la música de tots els temps, aquests dos factors no deixaven de ser un

seriós escull en el moment de prendre la ferma decisió de materialitzar el projecte.

El llenguatge i l'esperit formal era també un atzucac a l'hora d'emprendre el repte cara a cara. No obstant, el mateix impuls interior era ja motiu suficient per prendre el risc i tirar endavant la composició de manera ferma i decisiva.

D'altra banda, el fet d'arribar a la tardor de la pròpia existència també ha estat un poderós estímul per a la creació d'aquest **Quartet tardoral**.

El Quartet es basa en un sol moviment dividit en quatre parts:

- I. Allegro moderato
- II. Moderato assai
- III. Molto allegro
- IV. Molto moderato

Aquesta obra està escrita amb la voluntat que sigui "música per la música", sense cap connotació autobiogràfica ni anecdòtica.

El Quartet tardoral està dedicat al Doctor Jordi Roch i Bosch en agraïment a la seva tasca en pro de la música i dels músics.

Premià de Dalt, juny 2022

Rodes de molí, rodes del temps

Diego Civilotti

Filòsof

L'any 1823 un petit vienès de talent inexplicable i profunditat conceptual es trobava, tot i la seva joventut, als darrers anys de la seva vida quan va escriure el seu primer cicle de *lieder*: *Die schöne Müllerin* (La bella molinera) sobre un conjunt de poemes de Wilhelm Müller publicat tres anys abans. Talment com quatre anys després en compondre el segon, *Winterreise* (Viatge d'hivern), Franz Schubert ho va fer en un moment difícil i assetjat per la malaltia.

Die schöne Müllerin traça un trajecte des de la promesa d'amor al desengany i la tragèdia del moliner, un cicle que malgrat la seva unitat permet comprendre individualment cadascuna de les vint cançons, a les quals s'hi respira la frescor popular que beu de l'ànima nacional austríaca. El tractament musical estròfic s'adiu a l'esperit popular d'alguns poemes de Müller, especialment a *Caminar*, però també a *Impaciència*, *Pluja de llàgrimes*, *Amb la cinta verda del llaut*, *El color estimat* i al que tanca el cicle *Cançó de bressol del rierol*. De fet, el sentit musical schubertià, amb preferència per la concreció plàstica i un somriure exterior que amaga tristor i malenconia interior, sintonitza perfectament amb l'expressió popular. Un dels nostres il·lustres oblidats, en Cristòfor Taltabull, distingia en un article publicat a la revista *Art Jove* amb el títol de "Les tres germanes" (1906) entre la música *universal*, *individual* i *popular*, aspectes complementaris de la mateixa totalitat de l'art musical: mentre la universal, a causa de la seva immensitat genera distància —de tal manera que per comprendre-la és necessari un gust cultivat, però no per admirar-la— la *individual*, feta a escala humana, és una confidència i es correspon amb el temperament romàntic. La *popular*, que tampoc és comprensible per qualsevol, és el vincle amb la terra i brolla de l'ànima del poble. Seguint aquesta concepció, *Die schöne Müllerin*, tot incorporant els tres aspectes, és obra d'un cantor del poble austríac perquè sap retrobar la força expressiva i la font vital de bellesa del *volkslied*, del cant popular, atorgant veu pròpia al poema. És aquí on es donen la mà Schubert i Müller, tan lluny un i l'altre de la intel·lectualització desarrelada com de l'esperit mesquí de la burgesia, aquell —com va descriure E.T.A. Hoffmann als seus meravellosos contes— que "serveix" juntament amb el té, el vi i el gelat, una mica de música.

La trajectòria des del cant —el seu bressol— fins a l'arquitectura poètico-musical assoleix a l'obra de Schubert un equilibri inigualable. La seva intuïció musical ens permet retrobar-nos amb la llavor de la qual creix tota la història de la música occidental: el cant (en l'embolcall històric i cultural associat al cristianisme, el cant pla o “gregorià” al qual s'hi va afegir la polifonia). Per això a la seva obra la melodia regeix per sobre de tot amb un vigor espontani. Tot en Schubert és cant i per això també el piano serà, tot i servir al cant, una veu i no un simple acompanyament. A *Die schöne Müllerin* podem escoltar-lo en molts dels seus registres: de vegades com a fons sonor contemplatiu, d'altres com a expressió d'una interioritat psicològica o bé com a prodigiós mecanisme imaginatiu, productor d'imatges que salten més enllà del text de Müller, a on la lleugeresa i la densitat dramàtica hi conviuen en un polièdric itinerari narratiu i psicològic.

Cap autor es pot sostreure a la seva època. La condició accessòria i secundària de la música fins a la Il·lustració té el seu ressò en la desconsideració kantiana cap a la bellesa musical, bellesa sense concepte —que segons Kant comparaix amb la dels crustacis o els ocells— o en la indiferència tan típicament majestàtica de Goethe cap a l'alè romàntic de Schubert, que tanmateix a partir dels seus textos va arribar a nivells exquisits de perfecció estilística i condensació expressiva: pensem a tall d'exemple, entre la vuitantena de *lieder* amb poemes de Goethe, en la senzillesa celestial de *Wandrer's Nachtlid*, D. 768, en la riquesa lírica de *Canymed*, D. 544, en la profunditat dramàtica i precoç del complex *Erlkönig*, D. 328, en la sublimitat de *Cesang der Geister über den Wassern*, D. 714 —un paral·lel de la contem-

porània visió plàstica de Caspar D. Friedrich—... i així podríem continuar fins al final del text.

Però la intel·ligència musical schubertiana és capaç de fer brillar amb tanta llum els textos de Goethe, Johann Mayrhofer o Wilhelm Müller. A la poesia de Müller es fa palès un ideal essencialment romàntic: la realitat només té interès en funció del subjecte que l'explica. La seva vida interior dominada per l'imperatiu de "caminar", allò que només pot ensenyar la natura quan s'escolta amb esperit poètic i no es redueix a un instrument per satisfer els propis fins. Quan és així —utilitzant una imatge de Novalis— la música creadora de l'univers es converteix en la reiteració uniforme d'un molí monstruós. Això semblen amagar "les sorolloses rodes" sobre l'*ostinato* circular del piano. Perquè el moviment de la roda dels molins és circular, sense sentit ni direcció, atrapat en una obsessió: les rodes del molí, com les rodes del temps, són una maquinació buida.

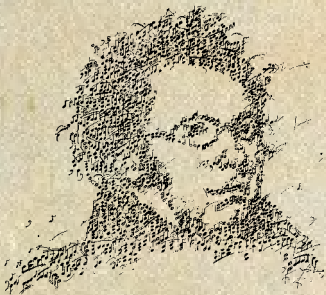
Dos segles ens separen del seu context creatiu: si bé son moltes les diferències que ens allunyen d'aquella Europa, no són pocs els paral·lelismes que hi podríem descobrir. Seguint la descripció posterior que en farà un romàntic amb perspectiva històrica com Alfred de Musset, en la seva lectura del *Mal du siècle* de Chateaubriand, els fracassos dels projectes polítics van dibuixar un present incert on tot el que existia ja no hi era, i el que havia de ser encara no havia arribat. Schubert i els seus companys s'aixoplugaven d'un món sociopolític regressiu, mesquí i corrupte, el de la Restauració després del Congrés de Viena (1814-1815), on triomfaven les intrigues de cort per sobre dels traïts ideals de fraternitat, ara cultivats als ideals utòpics de bellesa que només podia nodrir el talent prolífic d'éssers

entregats a la creativitat com Schubert, amb una visió artística de vigor i subtileza suficient per transcendir el món estètic *Biedermeier*, capaç de convertir tot el que tocava —la matèria bruta de la vida— en música, com afirmarà més tard un admirat Schumann.

Entre els esbossos de la *Metamorphosen* de Richard Strauss, després que els bombardejos dels aliats destruïssin el Teatre Nacional de Munic on s'havia estrenat poc abans *Capriccio*, s'hi pot llegir de la mà del mestre bavarès: “afortunat Schubert: podia compondre el que volgués, deixant-se emportar pel seu geni”. Kant havia explicat que el geni, dotat de talent natural, és qui dona la regla a l'art, i Schlegel va escriure que l'artista és aquell qui té una visió original de l'infinit: Schubert va encarnar sense dubte totes les facetes d'aquesta figura, materialitzant la transcendència (art) immanent (natura) a la profunditat poètica de la música, fent guspirejar a cada frase, cada modulació, cada interval i cada silenci —a cada matís— l'ambigua il·luminació romàntica, de la qual *Die schöne Müllerin* n'és un dels més genuïns testimonis entre les més de sis-cents obres del compositor vienès que van definir la història del gènere.

SCHUBERTIADE

SCHWARZENBERG

del 17 al 25 de juny 2023
del 26 d'agost al 3 de setembre

HOHENEMS

del 27 d'abril a l'1 de maig 2023
del 13 al 16 de juliol / del 4 al 8 d'octubre

RECITALS DE LIED - RECITALS DE PIANO - CONCERTS DE CAMBRA - CLASSES MAGISTRALS

Louise Alder, Marcelo Amaral, Leif Ove Andsnes, Apollon Musagète Quartett, Ilker Arcayürek, Aris Quartett, Armida Quartett, Kit Armstrong, Kristian Bezuidenhout, Ian Bostridge, Renaud Capuçon, Guillaume Chilemme, Helmut Deutsch, Anton Doppelbauer, Julius Drake, Veronika Eberle, Elias String Quartet, Christoph Eß, Till Fellner, Julia Fischer Quartett, David Fray, Sol Gabetta, Michael Gees, Kirill Gerstein, Saskia Giorgini, Matthias Goerne, Filippo Gorini, Patrick Grahl, Clemens Hagen, Julia Hagen, Veronika Hagen, Hagen Quartett, Marc-André Hamelin, Daniel Heide, Nikola Hillebrand, Steven Isserlis, Stuart Jackson, Victor Julien-Laferrière, Mathias Johansen, Lucas und Arthur Jussen, Sharon Kam, Christiane Karg, Alexi Kenney, Katharina Konradi, Tatiana Korsunskaya, Harriet Krijgh, Konstantin Krimmel, Adam Laloum, Dejan Lazić, Leonkoro Quartett, Elisabeth Leonskaja, Igor Levit, Paul Lewis, Michael Lifits, Hans Liviabella, Mandelring Quartett, Malcolm Martineau, Mischa Meyer, Sabine Meyer, Joseph Middleton, Minetti Quartett, Regula Mühlemann, Daniel Müller-Schott, Daniel Ottensamer, Pavel Haas Quartett, Mauro Peter, Francesco Piemontesi, Alois Posch, Marco Postinghel, Christoph Prégardien, Quatuor Ebène, Quatuor Modigliani, Josef Reif, Sophie Rennert, Fatma Said, Valerie Schatz, Matthias Schorn, Andrè Schuen, Schumann Quartett, Marie Seidler, Connie Shih, Baiba Skride, Friedrich Thiele, Ivan Vukčević, Dominik Wagner, Manuel Walsler, Antje Weithaas, Jörg Widmann, William Youn

Informació i venda d'entrades

Schubertiade GmbH, P. O. Box 100, 6845 Hohenems, Austria
Tel +43/(0)5576/72091, Fax +43/(0)5576/75450, Email: info@schubertiade.at

www.schubertiade.at

AGRAÏMENTS

Col·laborador principal

B Sabadell
Fundació

Amb el suport de

 Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura

Amb l'ajut de

Diputació de Girona

Ajuntament de Figueres
www.figueres.cat

Castelló d'Empúries

Ajuntament de Vilabertran

Amb el patrocini de

Vilajuïga
L'AIGUA VIBRANT

Damm
Fundació

Gràcies a

Audi
Autopodium
Girona · Olot · Figueres · Llord de Mar

CONSELL COMARCAL
DE L'ALT EMPORDÀ

EMPORDÀ TURISME
CATALUNYA-COSTA BRAVA

AVINYONET DE
PUIGVENTÓS
AJUNTAMENT

Mitjà col·laborador

33 Cat **M**úsica

En col·laboració amb

Liederabend · Nord Produccions i Events · Parròquia de Santa Maria de Vilabertran

---

Partners internacionals

Liedzentrum Heidelberg · Schubertiade · Der Lyrische Salon Weimar

---

© Monika Rittershaus

Johannes Martin Kränzle,
baríton
Hilko Dumno, piano

Lieder i balades de Loewe, Schumann,
Schubert, Wolf i Klein

→ **Dilluns 22 d'agost, 20:30 h**
Canònica de Santa Maria de Vilabertran

© Amélie Chapalain

Johanna Wallroth, soprano
Malcolm Martineau, piano

Lieder de Schubert, Backer Grøndahl,
Grieg, Debussy i Mahler

→ **Dimarts 23 d'agost, 20:30 h**
Canònica de Santa Maria de Vilabertran

Venda d'entrades
www.schubertiada.cat

Col·laborador principal

B Sabadell
Fundació

Amb el suport de

Organitza

---

www.schubertiada.cat

Schubertiada

Vilabertran

Diumenge 21 d'agost de 2022
18:30 h
Canònica de Santa Maria
de Vilabertran

Julie Fuchs, soprano
Daniel Heide, piano
Quartet Atenea
Matthias Goerne, baríton
Alexander Schmalcz, piano

GABRIEL FAURÉ
(1845 — 1924)

Victor Hugo (1802 — 1885)

Le papillon et la fleur

La pauvre fleur disait au papillon céleste:
Ne fuis pas!
Vois comme nos destins sont différents. Je reste,
Tu t'en vas!

Pourtant nous nous aimons, nous vivons sans les
hommes
Et loin d'eux,
Et nous nous ressemblons, et l'on dit que nous
sommes
Fleurs tous deux!

Mais, hélas! l'air t'emporte et la terre m'enchaîne.
Sort cruel!
Je voudrais embaumer ton vol de mon haleine
Dans le ciel!

Mais non, tu vas trop loin! – Parmi des fleurs sans
nombre
Vous fuyez,
Et moi je reste seule à voir tourner mon ombre
À mes pieds.

Tu fuis, puis tu reviens; puis tu t'en vas encore
Luire ailleurs.
Aussi me trouves-tu toujours à chaque aurore
Toute en pleurs!

Oh! pour que notre amour coule des jours fidèles,
Ô mon roi,
Prends comme moi racine, ou donne-moi des ailes
Comme à toi!

La papallona i la flor

La pobre flor deia a la papallona celestial:
No fugis!
Mira com són diferents els nostres destins! Jo resto,
tu te'n vas!

I amb tot, ens estimem, vivim sense els
homes
i lluny d'ells,
i ens assemblem, i és diu que
som
flors totes dues!

Però, ai!, l'aire se t'emporta i la terra m'encadena.
Sort cruel!
Voldria embalsamar et teu vol amb el meu hàlit
en el cel!

Però no, vas massa lluny!... fuges entre les flors
innombrables,
Fuges,
i em quedo sola veient girar la meva ombra
als meus peus.

Te'n vas, i després tornes; i encara tornes a marxar
lluny a lluir.
I em trobes sempre cada aurore,
plena de plors!

Oh! per a que el nostre amor produeixi dies ideals,
reina meva,
agafa arrels com jo, o dona'm ales
com a tu!

Charles-Marie-René Leconte de Lisle (1818 — 1894)

Les roses d'Ispahan

Les roses d'Ispahan dans leur gaine de mousse,
Les jasmins de Mossoul, les fleurs de l'oranger
Ont un parfum moins frais, ont une odeur moins
douce,
Ô blanche Leïlah! que ton souffle léger.

Ta lèvre est de corail, et ton rire léger
Sonne mieux que l'eau vive et d'une voix plus douce,
Mieux que le vent joyeux qui berce l'oranger,
Mieux que l'oiseau qui chante au bord d'un nid
de mousse ...

Ô Leïlah! depuis que de leur vol léger
Tous les baisers ont fui de ta lèvre si douce,
Il n'est plus de parfum dans le pâle oranger,
Ni de céleste arôme aux roses dans leur mousse ...

Oh! que ton jeune amour, ce papillon léger,
Revienne vers mon cœur d'une aile prompte
et douce,
Et qu'il parfume encor les fleurs de l'oranger,
Les roses d'Ispahan dans leur gaine de mousse!

Sully Prudhomme (1839 — 1907)

Au bord de l'eau

S'asseoir tous deux au bord d'un flot qui passe,
Le voir passer;
Tous deux, s'il glisse un nuage en l'espace,
Le voir glisser;
À l'horizon, s'il fume un toit de chaume,
Le voir fumer;
Aux alentours si quelque fleur embaume,
S'en embaumer;
Entendre au pied du saule où l'eau murmure
L'eau murmurer;
Ne pas sentir, tant que ce rêve dure,
Le temps durer;
Mais n'apportant de passion profonde
Qu'à s'adorer,
Sans nul souci des querelles du monde,
Les ignorer;
Et seuls, tous deux devant tout ce qui lasse,
Sans se lasser,
Sentir l'amour, devant tout ce qui passe,
Ne point passer!

Les roses d'Ispahan

Les roses d'Ispahan en llurs beines de molsa,
els llessamins de Mosul, les flors del taronger,
tenen un parfum menys fresc, una olor menys
dolça,
oh blanca Leila, que el teu hàlit lleuger.

El teu llavi és de corall i el teu riure lleuger
sona millor que l'aigua viva i amb una veu més dolça.
Millor que el vent feliç que bressola el taronger.
Millor que l'ocell que canta prop d'un niu
de molsa.

Oh Leila! Des que amb el seu vol lleuger
tots els besos han fugit de la teva dolça boca,
no hi ha més parfum en el pàl·lid taronger,
Ni aroma celestial en les roses en la seva molsa.

Oh! que el teu amor jove, aquesta papallona lleugera,
torni al meu cor amb ales ràpides
i dolces.
I que torni a perfumar la flor i el taronger.
Les roses d'Ispahan en llurs beines de molsa.

A la vora de l'aigua

Assure's tots dos a la vora de l'ona que passa,
veure-la passar;
tots dos, si sura un núvol per l'espai,
veure'l surar;
si a l'horitzó fumeja una teulada de palla,
veure-la fumejar;
si alguna flor perfuma els voltants,
deixar-se'n perfumar;
sentir als peus del salze on murmura l'aigua
com l'aigua murmura;
no sentir, mentre dura aquest somni,
el pas del temps.
Pero no portant una passió profunda
a la qual adorar;
sense cap inquietud per les lluites del món,
ignorar-les;
i tots dos sols davant de tot el que cansa,
sense cansar-se,
sentir l'amor davant tot el que passa,
i no passar-ne!

FRANCIS POULENC

(1845 — 1924)

Louise Lévêque de Vilmorin (1902 — 1969)

Fiançailles pour rire

La dame d'André

André ne connaît pas la dame
Qu'il prend aujourd'hui par la main.
A-t-elle un coeur à lendemains,
Et pour le soir a-t-elle une âme?

Au retour d'un bal campagnard
S'en allait-elle en robe vague
Chercher dans les meules la bague
Des fiançailles du hasard?

A-t-elle eu peur, la nuit venue,
Guettée par les ombres d'hier,
Dans son jardin, lorsque l'hiver
Entrait par la grande avenue?

Il l'a aimée pour sa couleur,
Pour sa bonne humeur de Dimanche.
Pâlira-t-elle aux feuilles blanches
De son album des temps meilleurs?

Dans l'herbe

Je ne peut plus rien dire
Ni rien faire pour lui.
Il est mort de sa belle
Il est mort de sa mort belle
Dehors
Sous l'arbre de la Loi
En plein silence
En plein paysage
Dans l'herbe.
Il est mort inaperçu
En criant son passage
En appelant, en m'appelant.
Mais comme j'étais loin de lui
Et que sa voix ne portait plus
Il est mort seul dans les bois
Sous son arbre d'enfance.
Et je ne peux plus rien dire
Ni rien faire pour lui.

La dama d'Andreu

Andreu no coneix la dama
amb qui es casarà avui.
Té ella un cor per al futur,
i per al vespre, té una ànima?

En tornant d'un ball camperol,
que se n'anava ella potser amb vestit vaporós
a cercar en els palls
l'anell de prometatge?

Arribada la nit, ha tingut por,
esguardada per les ombres d'ahir,
en el seu jardí, quan l'hivern
entrava per la gran avinguda?

Ell l'ha estimada pel seu color,
pel seu bon humor de diumenge.
S'esblaimarà ella en les fulles blanques
del seu àlbum de temps millors?

A l'herba

No puc dir res més
ni fer res per ell.
És ben mort,
d'una mort bella
a fora
sota l'arbre de la llei
en ple silenci
en ple paisatge
en l'herba.
Ha mort desapercebut
crident el seu pas
i crident, crident-me.
Però com que jo era lluny d'ell
i la seva veu no era prou forta
ha mort sol en els boscos
sota el seu arbre de la infància.
No puc dir res més
ni fer res per ell.

Il vole

En allant se coucher le soleil
Se reflète au vernis de ma table:
C'est le fromage rond de la fable
Au bec de mes ciseaux de vermeil.

- Mais où est le corbeau? - Il vole.

Je voudrais coudre mais un aimant
Attire à lui toutes mes aiguilles.
Sur la place les joueurs de quilles
De belle en belle passent le temps.

- Mais où est mon amant? - Il vole.

C'est un voleur que j'ai pour amant,
Le corbeau vole et mon amant vole,
Voleur de cœur manque à sa parole
Et voleur de fromage est absent.

- Mais où est le bonheur? - Il vole.

Je pleure sous le saule pleureur
Je mêle mes larmes à ses feuilles
Je pleure car je veux qu'on me veuille
Et je ne plais pas à mon voleur.

- Mais où donc est l'amour? - Il vole.

Trouvez la rime à ma déraison
Et par les routes du paysage
Ramenez-moi mon amant volage
Qui prend les cœurs et perd ma raison.

Je veux que mon voleur me vole.

Mon cadavre est doux comme un gant

Mon cadavre est doux comme un gant
Doux comme un gant de peau glacée
Et mes prunelles effacées
Font de mes yeux des cailloux blancs.

Deux cailloux blancs dans mon visage,
Dans le silence deux muets
Ombres encore d'un secret
Et lourds du poids mort des images.

Mes doigts tant de fois égarés
Sont joints en attitude sainte
Appuyés au creux de mes plaintes
Au nœud de mon cœur arrêté.

Vola (Roba)

En anar a dormir el sol
es reflecteix en el vernís de la meva taula:
és el formatge rodó de la falla
a la punta de les meves tisores vermelles.

- Però on és el corb? - Vola.

Voldria cosir però un amant
m'agafa totes les agulles.
A la plaça els jugadors de bitlles
passen el temps tranquil·lament.

- Però on és el meu amant? - Roba.

És un lladre el que tinc per amant,
el corb vola i el meu amant roba,
lladre de cors falta a la seva paraula
I el lladre de formatges no hi és.

- Però on és la felicitat? - Vola.

Ploro sota el desmai
barrejo les llàgrimes amb les seves fulles
ploro perquè vull que m'estimin
i no agrado al meu lladre.

- Però on és doncs l'amor? - Vola.

Trobeu el sentit del meu disbarat
i pels camins del paisatge
torneu-me el meu amant infidel
que roba els cors i em perd la raó

Vull que el meu lladre em robi.

El meu cadàver és dolç com un guant

El meu cadàver és dolç com un guant,
dolç com un guant de pell gelada,
i les meves ninetes esborrades
fan dels meus ulls unes pedres blanques.

Dues pedres blanques en la meva cara,
en el silenci, dos muts
ombrejats encara per un secret
i pesats pel pes mort de les imatges.

Els meu dits tantes vegades desorientats
estan junts en actitud santa,
recolzats en el buit de les meves queixes
al nus del meu cor aturat.

Et mes deux pieds sont les montagnes,
Les deux derniers monts que j'ai vus
À la minute où j'ai perdu
La course que les années gagnent.

Mon souvenir est ressemblant,
Enfants emportez-le bien vite,
Allez, allez, ma vie est dite.
Mon cadavre est doux comme un gant.

Violon

Couple amoureux aux accents méconnus
Le violon et son joueur me plaisent.
Ah! j'aime ces gémissements tendus
Sur la corde des malaises.
Aux accords sur les cordes des pendus
À l'heure où les Lois se taisent
Le cœur, en forme de friase,
S'offre à l'amour comme un fruit inconnu.

Fleurs

Fleurs promises, fleurs tenues dans tes bras,
Fleurs sorties des parenthèses d'un pas,
Qui t'apportait ces fleurs l'hiver
Saupoudrées du sable des mers?
Sable de tes baisers, fleurs des amours fanées
Les beaux yeux sont de cendre et dans la cheminée
Un cœur enrubanné de plaintes
Brûle avec ses images saintes.

I els meus dos peus són les muntanyes,
els dos darrers monts que he vist
en el moment on he perdut
la carrera que guanyen els anys.

El meu record és semblant,
nois, emporteu-vos-el ben aviat,
aneu, aneu, la meva vida s'ha acabat.
El meu cadàver és dolç com un guant.

Violí

Parella amorosa d'accents mal apreciats,
el violí i el seu intèrpret m'agraden.
Ah!, m'agraden aquests gemecs tensos
en la corda de les inquietuds.
Als acords en les cordes dels penjats
en el moment en que callen les lleis,
el cor, en forma de maduixa,
s'ofereix a l'amor com una fruita desconeguda.

Fleurs

Flors promeses, flors tingudes als teus braços,
flors sortides dels parèntesis d'un no,
qui et portava aquests flors a l'hivern
esquitxades per la sorra dels mars?
Sorra dels teus besos, flors d'amors pansits.
Els bells ulls són de cendra i a la xemeneia
un cor ornat de queixes
crema amb les seves imatges santes.

FRANZ SCHUBERT

(1797 — 1828)

Wilhelm Müller (1794 — 1827)

Die schöne Müllerin

Das Wandern

Das Wandern ist des Müllers Lust,
Das Wandern!
Das muss ein schlechter Müller sein,
Dem niemals fiel das Wandern ein,
Das Wandern.

Vom Wasser haben wir's gelernt,
Vom Wasser!
Das hat nicht Rast bei Tag und Nacht,
Ist stets auf Wanderschaft bedacht,
Das Wasser.

Das sehn wir auch den Rädern ab,
Den Rädern!
Die gar nicht gerne stille stehn,
Die sich mein Tag nicht müde gehn,
Die Räder.

Die Steine selbst, so schwer sie sind,
Die Steine!
Sie tanzen mit den muntern Reihn
Und wollen gar noch schneller sein,
Die Steine.

O Wandern, Wandern, meine Lust,
O Wandern!
Herr Meister und Frau Meisterin,
Lasst mich in Frieden weiter ziehn
Und wandern.

Wohin

Ich hört' ein Bächlein rauschen
Wohl aus dem Felsenquell,
Hinab zum Tale rauschen
So frisch und wunderhell.

Ich weiss nicht, wie mir wurde,
Nicht, wer den Rat mir gab,
Ich musste auch hinunter
Mit meinem Wanderstab.

Hinunter und immer weiter
Und immer dem Bache nach,
Und immer heller rauschte,
Und immer heller der Bach.

La bella molinera

Caminar

Caminar és el plaer del moliner,
caminar!
Ha d'ésser un mal moliner
qui mai ha pensat a caminar,
caminar!

De l'aigua ho hem après,
de l'aigua!
Que mai no reposa, dia o nit,
només pensa sempre a avançar,
l'aigua!

També ho hem vist en les rodes del molí,
les rodes!
No els agrada quedar-se mai parades,
i giren tot el dia sense cansar-se,
les rodes!

Les mateixes moles del molí, tan pesades,
les moles!
Ballen en alegre rotllana
i els agrada anar encara més de pressa,
les moles!

Oh, caminar, caminar, el meu plaer,
caminar!
Senyor meu i senyora mestressa,
deixeu-me seguir el meu camí en pau,
i caminar!

A on?

Sentí murmurar un rierol
prop de la font entre les roques.
Baixava veloç cap a la vall,
transparent i meravellós.

No sé el que em va passar,
no sé qui em va donar el consell,
però també jo havia de baixar
amb el meu bastó de caminant.

Cap avall i sempre endavant,
i sempre seguint el riu;
i el corrent murmurava
cada vegada més fresc i més clar.

Ist das denn meine Strasse?
O Bächlein, sprich, wohin?
Du hast mit deinem Rauschen
Mir ganz berauscht den Sinn.

Was sag' ich denn vom Rauschen?
Das kann kein Rauschen sein:
Es singen wohl die Nixen
Tief unten ihren Reihn.

Lass singen, Gesell, lass rauschen,
Und wandre fröhlich nach!
Es gehn ja Mühlenräder
In jedem klaren Bach.

Halt!

Eine Mühle seh' ich blinken
Aus den Erlen heraus,
Durch Rauschen und Singen
Bricht Rädergebraus.
Ei willkommen, ei willkommen,
Süsser Mühlengesang!
Und das Haus, wie so traulich!
Und die Fenster, wie blank!
Und die Sonne, wie helle
Vom Himmel sie scheint!
Ei, Bächlein, liebes Bächlein,
War es also gemeint?

És aquest doncs mon camí?
Oh rierol, digues, on vas?
Amb els teus murmuris
m'has embriagat els sentits.

Però què dic murmuris?
això no pot ésser cap murmuri;
són les ondines que canten
i dansen allà al fons.

Que cantin, amic, que murmurin,
i segueix caminant alegre!
Hi ha rodes de molí
en qualsevol límpid rierol.

Alto!

Veig brillar un molí
enmig dels verns;
entre murmuris i cants
m'arriba l'estrèpit de les rodes.
Benvingudes, benvingudes,
dolces tonades del molí!
I quina casa més acollidora!
I quines finestres tan brillants!
I el sol, que clar
lluu en el cel!
Ah, rierol, estimat rierol,
això és el que tu em deies?

Danksagung an den Bach

War es also gemeint,
Mein rauschender Freund,
Dein Singen, dein Klingen,
War es also gemeint?

“Zur Müllerin hin!”
So lautet der Sinn.
Gelt, hab' ich's verstanden?
“Zur Müllerin hin!”

Hat sie dich geschickt?
Oder hast mich berückt?
Das möcht' ich noch wissen,
Ob sie dich geschickt.

Nun wie's auch mag sein,
Ich gebe mich drein:
Was ich such', hab' ich funden,
Wie's immer mag sein.
Nach Arbeit ich frug,
Nun hab' ich genug,
Für die Hände, für's Herze
Vollauf genug!

Am Feierabend

Hätt' ich tausend
Arme zu rühren!
Könnt' ich brausend
Die Räder führen!
Könnt' ich wehen
Durch alle Haine!
Könnt' ich drehen
Alle Steine!
Dass die schöne Müllerin
Merkte meinen treuen Sinn!

Ach, wie ist mein Arm so schwach!
Was ich hebe, was ich trage,
Was ich schneide, was ich schlage,
Jeder Knappe tut mir's nach.
Und da sitz' ich in der grossen Runde,
In der stillen kühlen Feierstunde,
Und der Meister sagt zu Allen:
„Euer Werk hat mir gefallen;“
Und das liebe Mädchen sagt
Allen eine gute Nacht.

Der Neugierige

Ich frage keine Blume,
Ich frage keinen Stern,
Sie können mir alle nicht sagen,
Was ich erfähr' so gern.

Agraïment al rierol

Això és el que tu em deies,
mon amic murmurador?
Els teus cants, les teves tonades,
eren això el que em deien?

“Cap a la molinera!”
Era aquest el sentit?
Digues, ho he entès bé?
“Cap a la molinera!”

És ella qui t'ha enviat?
O m'has encisat tu?
Ho voldria saber,
si és ella qui t'ha enviat.

Bé, sigui qui sigui,
accepto la meva sort;
el que buscava, ho he trobat,
sigui com sigui.
Jo demanava feina.
Ara en tinc ben bé prou.
Per a les mans i per al cor,
més que suficient!

Després de la feina

Tant de bo tingués mil braços
per moure!
Podria guiar
les sorolloses rodes!
Podria córrer com el vent
per tots els boscos!
Podria fer girar
totes les moles!
Perquè la bella molinera
veiés que fidelment la serveixo!

Ah, per què serà mon braç tan dèbil?
El que aixeco, el que porto,
el que tallo, el que colpejo,
tot aprenent ho pot fer.
I ara m'assec en la gran rotllana
en les tranquil·les i fresques hores de repòs,
i el patró ens parla a tots:
“M'ha agradat el vostre treball”
i l'estimada noia
ens desitja a tots una bona nit.

El curiós

No ho pregunto a cap flor,
no ho pregunto a cap estrella,
cap d'elles em pot dir
el que jo voldria saber.

Ich bin ja auch kein Gärtner,
Die Sterne stehn zu hoch;
Mein Bächlein will ich fragen,
Ob mich mein Herz belog.

O Bächlein meiner Liebe,
Wie bist du heut' so stumm!
Will ja nur Eines wissen,
Ein Wörtchen um und um.

Ja, heisst das eine Wörtchen,
Das andre heisset Nein,
Die beiden Wörtchen schliessen
Die ganze Welt mir ein.

O Bächlein meiner Liebe,
Was bist du wunderlich!
Will's ja nicht weiter sagen,
Sag', Bächlein, liebt sie mich?

Ungeduld

Ich schnitt' es gern in alle Rinden ein,
Ich grub' es gern in jeden Kieselstein,
Ich möcht' es sä'n auf jedes frische Beet
Mit Kressensamen, der es schnell verrät,
Auf jeden weissen Zettel möcht' ich's schreiben:
Dein ist mein Herz, und soll es ewig bleiben.

Ich möcht' mir ziehen einen jungen Star,
Bis dass er sprach' die Worte rein und klar,
Bis er sie sprach' mit meines Mundes Klang,
Mit meines Herzens vollem, heissem Drang;
Dann säng' er hell durch ihre Fensterscheiben:
Dein ist mein Herz, und soll es ewig bleiben.

Den Morgenwinden möcht' ich's hauchen ein,
Ich möcht' es säuseln durch den regen Hain;
O, leuchtet' es aus jedem Blumenstern!
Trüg' es der Duft zu ihr von nah und fern!
Ihr Wogen, könnt ihr nichts als Räder treiben?
Dein ist mein Herz, und soll es ewig bleiben.

Ich meint', es müsst' in meinen Augen stehn,
Auf meinen Wangen müsst' man's brennen sehn,
Zu lesen wär's auf meinem stummen Mund,
Ein jeder Atemzug gäb's laut ihr kund;
Und sie merkt nichts von all' dem bangen Treiben:
Dein ist mein Herz, und soll es ewig bleiben!

Jo no sóc jardiner,
i les estrelles estan massa altes;
preguntaré al meu rierol
si m'ha enganyat el meu cor.

Oh, rierol dels meus amors,
per què estàs avui tan callat?
Només vull saber una cosa,
sobre una parauleta o una altra.

“Sí” es diu una parauleta,
l'altra es diu “no”,
les dues paraules contenen
per a mi el món sencer.

Oh, rierol dels meus amors,
que estrany que estàs avui!
No ho diré a ningú més,
digues, rierol, m'estima?

Impaciència

M'agradaria gravar-ho en tots els arbres,
m'agradaria cisellar-ho en tots els còdols,
m'agradaria semblar-ho en tots els verds erols,
amb llavors de créixens, que aviat ho delatessin,
m'agradaria escriure-ho en tots els papers blancs:
Teu és el meu cor, i ho serà per sempre!

M'agradaria atraure una jove estrella,
i que digués la paraula pura i clara,
i la digués amb el so de la meva boca,
amb tot el càlid impuls del meu cor;
i brillés llavors cantant a la seva finestra:
Teu és el meu cor, i ho serà per sempre!

M'agradaria murmurar-ho als vents del matí,
m'agradaria xiuxiuejar-ho entre els boscos udoladors,
oh, si pogués brillar en les flors de totes les estrelles!
I que li arribessin les seves aromes des de tot arreu!
Vosaltres, ones, no podeu moure res més que les rodes?
Teu és el meu cor, i ho serà per sempre!

Em pensava que havia d'estar en els meus ulls,
que es veuria en les meves galtes enceses,
que es llegiria en els meus llavis callats,
que ho proclamaria clarament cada batec;
però ella no s'ha adonat de la meva inquieta agitació:
Teu és el meu cor, i ho serà per sempre!

Morgengruß

Guten Morgen, schöne Müllerin!
Wo steckst du gleich das Köpfchen hin,
Als wär' dir was geschehen?
Verdriesst dich denn mein Gruss so schwer?
Verstört dich denn mein Blick so sehr?
So muss ich wieder gehen.

O lass mich nur von ferne stehn,
Nach deinem lieben Fenster sehn,
Von ferne, ganz von ferne!
Du blondes Köpfchen, komm hervor!
Hervor aus eurem runden Tor,
Ihr blauen Morgensterne!

Ihr schlummertrunknen Äugelein,
Ihr taubetrübten Blümelein,
Was scheuet ihr die Sonne?
Hat es die Nacht so gut gemeint,
Dass ihr euch schliesst und bückt und weint
Nach ihrer stillen Wonne?

Nun schüttelt ab der Träume Flor,
Und hebt euch frisch und frei empor
In Gottes hellen Morgen!
Die Lerche wirbelt in der Luft,
Und aus dem tiefen Herzen ruft
Die Liebe Leid und Sorgen.

Des Müllers Blumen

Am Bach viel kleine Blumen stehn,
Aus hellen blauen Augen sehn;
Der Bach der ist des Müllers Freund,
Und hellblau Liebchens Auge scheint;
Drum sind es meine Blumen.

Dicht unter ihrem Fensterlein
Da will ich pflanzen die Blumen ein,
Da ruft ihr zu, wenn alles schweigt,
Wenn sich ihr Haupt zum Schlummer neigt,
Ihr wisst ja, was ich meine.

Und wenn sie tät die Äugelein zu,
Und schläft in süßer, süßer Ruh',
Dann lispelt als ein Traumgesicht
Ihr zu: „Vergiss, vergiss mein nicht!“
Das ist es, was ich meine.

Und schliesst sie früh die Laden auf,
Dann schaut mit Liebesblick hinauf:
Der Tau in euren Äugelein,
Das sollen meine Tränen sein,
Die will ich auf euch weinen.

Salutació matinal

Bon dia, bella molinera!
Per què gires la teva carona
com si et passés quelcom?
Tant et disgusta la salutació?
Tant et torba la meva mirada?
Si és així, me n'aniré.

Oh, deixa'm quedar-me apartat,
mirant la teva finestra estimada,
des de lluny, des de molt lluny!
Oh, rossos cabells, mostreu-vos!
Obriu les vostres portes rodones,
blaus estels del matí!

Ullets embriagats de son,
floretes cobertes de rosada,
per què receleu del sol?
Tan bona ha estat la nit
que us tanqueu, i abaixeu, i ploreu
pensant en son delit silenciós?

Traieu-vos el tel dels somnis,
empor i contempleu alegres i lliures
el radiant matí de Déu!
Les aloses voleien pels aires,
i les penes i afliccions de l'amor
ens criden des del més profund del cor.

Les flors del moliner

Al rierol hi ha moltes petites flors,
semblants als seus ulls blaus i brillants,
el rierol és amic del moliner,
i lluu amb el blau dels ulls de l'estimada,
per això són les meves flors.

Just a sota la seva finestreta
plantaré aquestes flors;
crideu-la quan tot calli,
quan la son abaixi el seu cap;
ja sabeu el que vull dir-li.

I quan ella tanqui els ses ullets
i dormi en dolça, dolça pau,
murmureu-li com si fos un somni:
No m'oblidis, no m'oblidis mai!
Això és el que vull dir-li.

I quan al matí obri els finestrons,
mireu enlaire amb mirada amorosa;
la rosada en els vostres ullets
seran les meves llàgrimes
que ploraré sobre vosaltres.

Tränenregen

Wir sassen so traulich beisammen
Im kühlen Erlendach,
Wir schauten so traulich zusammen
Hinab in den rieselnden Bach.

Der Mond war auch gekommen,
Die Sternlein hinterdrein,
Und schauten so traulich zusammen
In den silbernen Spiegel hinein.

Ich sah nach keinem Monde,
Nach keinem Sternenschein,
Ich schaute nach ihrem Bilde,
Nach ihren Augen allein.

Und sahe sie nicken und blicken
Herauf aus dem seligen Bach,
Die Blümlein am Ufer, die blauen,
Sie nickten und blickten ihr nach.

Und in den Bach versunken
Der ganze Himmel schien,
Und wollte mich mit hinunter
In seine Tiefe ziehn.

Und über den Wolken und Sternen
Da rieselte munter der Bach,
Und rief mit Singen und Klingen:
“Geselle, Geselle, mir nach!”

Da gingen die Augen mir über,
Da ward es im Spiegel so kraus;
Sie sprach: „Es kommt ein Regen,
Ade, ich geh’ nach Haus.“

Mein !

Bächlein, lass dein Rauschen sein!
Räder, stellt eur Brausen ein!
All’ ihr muntern Waldvögelein,
Gross und klein,
Endet eure Melodein!
Durch den Hain
Aus und ein
Schalle heut’ ein Reim allein:
Die geliebte Müllerin ist mein!
Mein!
Frühling, sind das alle deine Blümelein?
Sonne, hast du keinen hellern Schein?
Ach, so muss ich ganz allein,
Mit dem seligen Worte mein,
Unverstanden in der weiten Schöpfung sein.

Pluja de llàgrimes

Estàvem asseguts en estreta intimitat
sota la fresca teulada dels verns,
i miràvem tots dos confiats
cap al rierol murmurador.

També havia arribat la lluna,
seguida per les estrelles,
i es veien totes elles
en el mirall argentat.

Jo no mirava cap lluna,
ni a la llum de cap estrella,
només mirava la seva imatge,
només mirava els seus ulls.

I vaig veure com s’inclinava
i mirava cap al tranquil rierol
per saludar a les floretes blaves de la riba,
i elles s’inclinaven i la saludaven també.

I tot el cel semblava
submergit en el rierol,
i volia atraure’m endins
cap a la seva fondària.

I per sobre els núvols i les estrelles,
murmurava alegre el rierol,
i cridava amb cançons i tonades:
“Company, company, segueix-me!”

Llavors mirà més enllà,
i el mirall es va arrissar;
i ella em digué: “S’acosta la pluja,
adéu, me’n vaig a casa!”

Meva!

Rierol, deixa de murmurar!
Rodes, pareu el vostre brogit!
Tots vosaltres, alegres ocellets,
grans i petits,
acabeu les vostres refiletes!
Per tot el bosc,
pertot arreu,
que avui ressoni una sola rima:
l’estimada molinera és meva!
Meva!
Primavera, són aquestes totes les teves flors?
Sol, no tens uns raigs més brillants?
Ah, m’haig de quedar tot sol,
amb la sagrada paraula “meva”,
incompès per la creació sencera!

Pause

Meine Laute hab' ich gehängt an die Wand,
Hab' sie umschlungen mit einem grünen Band –
Ich kann nicht mehr singen, mein Herz ist zu voll,
Weiss nicht, wie ich's in Reime zwingen soll.
Meiner Sehnsucht allerheissesten Schmerz
Durf't' ich aushauchen in Liederschertz,
Und wie ich klagte so süß und fein,
Glaubt' ich doch, mein Leiden wär' nicht klein.
Ei, wie gross ist wohl meines Glückes Last,
Dass kein Klang auf Erden es in sich fasst?

Nun, liebe Laute, ruh' an dem Nagel hier!
Und weht ein Lüftchen über die Saiten dir,
Und streift eine Biene mit ihren Flügeln dich,
Da wird mir so bange und es durchschauert mich.
Warum liess ich das Band auch hängen so lang'?
Oft fliegt's um die Saiten mit seufzendem Klang.
Ist es der Nachklang meiner Liebespein?
Soll es das Vorspiel neuer Lieder sein?

Mit dem grünen Lautenbände

“Schad' um das schöne grüne Band,
Dass es verbleicht hier an der Wand,
Ich hab' das Grün so gern!”
So sprachst du, Liebchen, heut' zu mir;
Gleich knüpf' ich's ab und send' es dir:
Nun hab' das Grüne gern!

Ist auch dein ganzer Liebster weiss,
Soll Grün doch haben seinen Preis,
Und ich auch hab' es gern.
Weil unsre Lieb' ist immergrün,
Weil grün der Hoffnung Fernen blühn,
Drum haben wir es gern.

Nun schlinge in die Locken dein
Das grüne Band gefällig ein,
Du hast ja's Grün so gern.
Dann weiss ich, wo die Hoffnung grünt,
Dann weiss ich, wo die Liebe tront,
Dann hab' ich's Grün erst gern.

Der Jäger

Was sucht denn der Jäger am Mühlbach hier?
Bleib', trotziger Jäger, in deinem Revier!
Hier gibt es kein Wild zu jagen für dich,
Hier wohnt nur ein Rehlein, ein zahmes, für mich.
Und willst du das zärtliche Rehlein sehn,
So lass deine Büchsen im Walde stehn,
Und lass deine klaffenden Hunde zu Haus,

Pausa

He penjat el meu llaüt a la paret,
i l'he lligat amb una cinta verda...
Res no puc cantar, el meu cor està massa ple,
i no sabria com expressar-me en rimes.
Les més profundes penes de la meva melangia
les expressaria en alegres cançons,
i em lamentaria amb dolçor i tendresa
tot pensant que el meu sofrir no era petit.
Ai, tan gran és la càrrega de la meva felicitat
que no pot encabir-se en cap tonada del món?

Ara, estimat llaüt, reposa en aquesta paret!
I si alenés una brisa entre les teves cordes,
o et fregués una abella amb les seves ales,
restaria esglaiat i tremolaria.
Per què he deixat que pengi tant la cinta?
Vola sovint entre les cordes amb un so sospirant.
És potser el ressò de les meves penes d'amor?
O és el preludi de noves cançons?

Amb la cinta verda del llaüt

“Llàstima que la bella cinta verda
s'hagi de destenyir a la paret,
m'agrada tant el color verd!”
Així m'has parlat avui, estimada,
i jo l'he despenjada i te l'he enviada:
ara m'agrada a mi el verd!

Encara que l'estimada es vesteixi de blanc,
el verd es mereix també una lloança,
i a mi també m'agrada.
Perquè el nostre amor és sempre verd,
perquè verds floreixen els llandars de l'esperança,
per això ens agrada el verd.

Sigues ara amable i posa't
la cinta verda en els teus rulls,
a tu t'agrada molt el verd.
Llavors sabré on viu l'esperança,
llavors sabré on regna l'amor,
llavors m'agradarà el verd.

El caçador

Què busca aquí el caçador prop del rierol del molí?
Queda't, caçador insolent, en el teu vedat!
Aquí no hi ha cap fera per caçar,
només hi viu un dòcil cervatell, i és per a mi.
I si vols veure l'amable cervatell,
deixa al bosc els teus fusells,
deixa a casa els teus gossos lladraires,

Und lass auf dem Horne den Saus und Braus,
Und scheere vom Kinne das struppige Haar,
Sonst scheut sich im Garten das Rehlein fürwahr.

Doch besser, du bliebest im Walde dazu,
Und liessest die Mühlen und Müller in Ruh'.
Was taugen die Fischlein im grünen Gezweig?
Was will denn das Eichhorn im bläulichen Teich?
Drum bleibe, du trotziger Jäger, im Hain,
Und lass mich mit meinen drei Rädern allein;
Und willst meinem Schätzchen dich machen
beliebt

So wisse, mein Freund, was ihr Herzchen betrüht:
Die Eber, die kommen zur Nacht aus dem Hain,
Und brechen in ihren Kohlgarten ein,
Und treten und wühlen herum in dem Feld:
Die Eber die schiesse, du Jägerheld!

Eifersucht und Stolz

Wohin so schnell, so kraus und wild, mein lieber
Bach?

Eilst du voll Zorn dem frechen Bruder Jäger nach?
Kehr' um, kehr' um, und schilt erst deine Müllerin
Für ihren leichten, losen, kleinen

Flattersinn.

Sahst du sie gestern abend nicht am Tore stehn,
Mit langem Halse nach der grossen Strasse sehn?
Wenn von dem Fang der Jäger lustig zieht nach

Haus,

Da steckt kein sittsam Kind den Kopf zum Fenster
'naus.

Geh', Bächlein, hin und sag' ihr das, doch sag' ihr
nicht,

Hörst du, kein Wort, von meinem traurigen Gesicht;
Sag' ihr: Er schnitzt bei mir sich eine Pfeif' aus Rohr,
Und bläst den Kindern schöne Tänz' und Lieder vor.

deixa els tocs de la teva trompa,
i afaita't la barba hirsuta,
espantaràs molt al cervatell en son jardí.

Però millor si et quedes al bosc,
i deixes en pau els molins i els moliners.
De què serviria a un peix el verd brancatge,
o a un esquiol l'estany blavós?
doncs, caçador insolent, al bosc,
i deixa'm sol amb les meves tres rodes;
i si vols que t'estimi el meu
tesor,

sàpigues, amic, el que torba el seu cor:
els senglars, que vénen del bosc durant la nit,
destrossen les cols de la seva horta,
i corren i furguen pels camps:
tira contra els senglars, valent caçador!

Gelosia i orgull

On vas tan ràpid, tan encrespat i salvatge, rierol
estimat?

T'apresses furiós darrere l'atrevit caçador?
Torna, torna, i renya primer a la teva molinera,
per la seva animeta inconstant, frívola, lliure i
vel·leïtosa!

No la vas veure ahir al vespre a la porta
estirant el coll cap al gran camí?

Quan el caçador retorna alegre a casa amb la seva
presa,
cap criatura honesta treu el cap per la
finestra!

Vés, rierol, i digues-li: però no li
diguis

cap paraula, sents?, sobre la meva trista faç.
Digues-li: ha tallat una flauta amb canyes,
i toca als nens belles danses i cançons.

Die liebe Farbe

In Grün will ich mich kleiden,
In grüne Tränenweiden,
Mein Schatz hat's Grün so gern.
Will suchen einen Zypressenhain,
Eine Heide von grünem Rosmarein,
Mein Schatz hat's Grün so gern.

Wohlauf zum fröhlichen Jagen!
Wohlauf durch Heid' und Hagen!
Mein Schatz hat's Jagen so gern.
Das Wild, das ich jage, das ist der Tod,
Die Heide, die heiss ich die Liebesnot,
Mein Schatz hat's Jagen so gern.

Grabt mir ein Grab im Wasen,
Deckt mich mit grünem Rasen,
Mein Schatz hat's Grün so gern.
Kein Kreuzlein schwarz, kein Blümlein bunt,
Grün, alles grün so rings und rund!
Mein Schatz hat's Grün so gern.

Die böse Farbe

Ich möchte ziehn in die Welt hinaus,
Hinaus in die weite Welt,
Wenn's nur so grün, so grün nicht wär'
Da draussen in Wald und Feld!

Ich möchte die grünen Blätter all'
Pflücken von jedem Zweig,
Ich möchte die grünen Gräser all'
Weinen ganz totenbleich.

Ach Grün, du böse Farbe du,
Was siehst mich immer an,
So stolz, so keck, so schadenfroh,
Mich armen, armen weissen Mann?

Ich möchte liegen vor ihrer Tür,
Im Sturm und Regen und Schnee,
Und singen ganz leise bei Tag und Nacht
Das eine Wörtchen Ade!

Horch, wenn im Wald ein Jagdhorn schallt,
Da klingt ihr Fensterlein,
Und schaut sie auch nach mir nicht aus,
Darf ich doch schauen hinein.

O binde von der Stirn dir ab
Das grüne, grüne Band,
Ade, Ade! und reiche mir
Zum Abschied deine Hand!

El color estimat

Em vull vestir de verd,
el verd dels desmais:
al meu tresor li agrada molt el verd.
Vull trobar un bosc de xipers,
un pla tot ple de verd romaní:
al meu tresor li agrada molt el verd.

Endavant cap a l'alegre cacera!
Endavant per camps i bardisses!
al meu tresor li agrada molt la caça.
La fera que jo caço és la mort,
el camp, l'anomeno "misèries de l'amor":
al meu tresor li agrada molt la caça.

Caveu-me una tomba a la gespa,
i cobriu-me amb verd herbei:
al meu tresor li agrada molt el verd.
Cap creu negra, cap floreta de color,
verd, tot molt verd al meu voltant:
al meu tresor li agrada molt el verd.

El color odiós

M'agradaria d'anar a rodar pel món,
per tot l'ample món,
si no fossin tan, tan verds
llurs boscos i llurs camps.

M'agradaria d'arrencar totes les fulles verdes
que hi ha en cada branca;
m'agradaria que amb les meves llàgrimes
empal·lidessin com la mort totes les herbes verdes.

Ah, verd, color odiós,
per què em mires sempre
tan orgullós, tan arrogant, tan maliciós,
a mi, un pobre home blanc?

M'agradaria ajeure'm al seu portal
amb tempesta, pluja i neu,
i cantar-li baixet, nit i dia,
una sola parauleta: Adéu!

Escolta, quan sona en el bosc un corn de caça,
se sent la seva finestreta!
I encara que no em busqui a mi,
jo l'haig de mirar, a ella.

Oh, deslliga del teu front
la cinta verda, la verda!
Adéu, adéu! Com a comiat
dona'm la mà!

Trockne Blumen

Ihr Blümlein alle,
Die sie mir gab,
Euch soll man legen
Mit mir ins Grab.

Wie seht ihr alle
Mich an so weh,
Als ob ihr wüsstet,
Wie mir gescheh'?

Ihr Blümlein alle,
Wie welk, wie blass?
Ihr Blümlein alle
Wovon so nass?

Ach, Tränen machen
Nicht maiengrün,
Machen tote Liebe
Nicht wieder blühen.
Und Lenz wird kommen
Und Winter wird gehn,
Und Blümlein werden
Im Grase stehn.

Und Blümlein liegen
In meinem Grab,
Die Blümlein alle,
Die sie mir gab.

Und wenn sie wandelt
Am Hügel vorbei,
Und denkt im Herzen:
„Der meint' es treu!“

Dann Blümlein alle,
Heraus, heraus!
Der Mai ist kommen,
Der Winter ist aus.

Flors marcides

Floretes totes,
que ella em donà,
us he de posar
sobre la meva tomba!

Per què em mireu
tan desconsolades,
com si sabéssiu
el que ha passat?

Floretes totes,
que músties, que pà·lides!
Floretes totes,
per què tan humides?

Ai, les llàgrimes no porten
el verd del maig,
ni fan florir novament
l'amor extingit.

Però vindrà la primavera,
i se n'anirà l'hivern
i creixeran floretes
entre l'herba.

I hi haurà floretes
en la meva tomba,
totes les floretes
que ella em donà.

I quan ella passegi
per aquest turó,
pensarà en el seu cor:
ell m'era fidel!

Llavors, floretes totes,
sortiu, sortiu!
Ha arribat el maig,
l'hivern se n'ha anat!

Der Müller und der Bach

Der Müller

Wo ein treues Herze
In Liebe vergeht,
Da welken die Lilien
Auf jedem Beet.

Da muss in die Wolken
Der Vollmond gehn,
Damit seine Tränen
Die Menschen nicht sehn.

Da halten die Englein
Die Augen sich zu,
Und schluchzen und singen
Die Seele zu Ruh'.

Der Bach

Und wenn sich die Liebe
Dem Schmerz entringt,
Ein Sternlein, ein neues
Am Himmel erblinkt.

Da springen drei Rosen,
Halb rot und halb weiss,
Die welken nicht wieder
Aus Dornenreis.

Und die Engelein schneiden
Die Flügel sich ab,
Und gehn alle Morgen
Zur Erde herab.

Der Müller

Ach, Bächlein, liebes Bächlein,
Du meinst es so gut:
Ach, Bächlein, aber weisst du,
Wie Liebe tut?

Ach, unten, da unten,
Die kühle Ruh'!
Ach, Bächlein, liebes Bächlein,
So singe nur zu.

Des Baches Wiegenlied

Gute Ruh', gute Ruh'!
Tu' die Augen zu!
Wandrer, du müder, du bist zu Haus.
Die Treu' ist hier,
Sollst liegen bei mir,
Bis das Meer will trinken die Bächlein aus.

Will betten dich kühl,
Auf weichen Pfühl,

El moliner i el rierol

El moliner

On un cor fidel
es mor d'amor,
es marceixen els lliris
en els parterres.

I la lluna plena
s'ha d'amagar entre núvols,
perquè els homes no vegin
les seves llàgrimes.

Els àngels mantenen
els ulls tancats,
i sospiren, i canten,
pel repòs de l'ànima.

El rierol

I quan l'amor
pot superar el dolor,
lluu en el cel
una nova estrella.

I d'una branca amb espines
sorgiran tres roses,
meitat roges, meitat blanques,
que ja no es marciran.

I els àngels retallaran
les seves ales,
i baixaran cada matí
cap a la terra.

El moliner

Ai, rierol, estimat rierol,
la teva intenció és bona,
però, ai, rierol saps tu
el que fa l'amor?

Ai, ací al fons, només ací
hi ha el fred repòs!
Ai, rierol, estimat rierol,
segueix cantant.

Cançó de bressol del rierol

Bon repòs, bon repòs!
Tanca els ulls!
Caminant esgotat, ets a casa teva.
Aquí sí que hi ha fidelitat,
has de jeure aquí amb mi
fins que el mar hagi buidat els rierols.

T'ajaçaré sobre un coixí
tou i fred

In dem blauen krystallinen Kämmerlein.
Heran, heran,
Was wiegen kann,
Woget und wieget den Knaben mir ein

Wenn ein Jagdhorn schallt
Aus dem grünen Wald,
Will ich sausen und brausen wohl um dich her.
Blickt nicht herein,
Blaue Blümelein!
Ihr macht meinem Schläfer die Träume so schwer.

Hinweg, hinweg
Von dem Mühlensteg,
Böses Mägdelein, dass ihn dein Schatten nicht
weckt!
Wirf mir herein
Dein Tüchlein fein,
Dass ich die Augen ihm halte bedeckt!

Gute Nacht, gute Nacht!
Bis alles wacht,
Schlaf' aus deine Freude, schlaf' aus dein Leid!
Der Vollmond steigt,
Der Nebel weicht,
Und der Himmel da droben, wie ist er so weit!

en la meva cambra blava i cristal·lina.
Que s'acosti, que s'acosti
tot el que pugui bressolar,
i que gronxi i bressoli el meu amic.

Quan soni un corn de caça
en el bosc verd,
bramaré i eixordaré al teu voltant.
No mireu cap aquí,
floretes blaves!
Porteu somnis pesats al meu dorment!

Allunya't, allunya't,
del camí del molí,
noia perversa, que no el desperti
la teva ombra!
Tira'm aquí
el teu bell mocador
perquè li pugui tapar els ulls.

Bona nit, bona nit!
Fins que tot desperti,
oblida la teva joia, oblida el teu sofrir!
Surt la lluna plena,
s'escampa la boira,
i el cel, allà dalt, què n'és de gran!

Traduccions de Manuel Capdevila i Font